

TALCIOOCUL, MANEJUL „GEAMBAȘILOR” DE CĂRȚI INTERZISE

În talciocuri, printre vânzătorii de mărunțișuri, iubitorii lecturii își procurau „la negru” ediții rare și cărți interzise FOTO: AGERPRES

„Târgul de carte”: loc unde editurile de azi își expun titlurile scoase pe piață. Un spectacol periodic aproape monden cu lume elegantă care, are sau n-are treabă, se simte obligată să-și facă drum pe acolo. Plus recenzii docte, strigate asurzitor de la microfoane. În urma cu două decenii, „Târgul de carte” însemna cu totul altceva. Bineînțeles că era vorba tot despre cărți. Mai precis, despre comerțul cu cărți. Indiferent în ce loc funcționa era de fapt un soi de „laborator” unde se experimentau rudimentele economice de piață. O lume paralelă care, ba...

ririi societății socialiste multilateral dezvoltate”, dispărea rapid. Iar cărțile lui Breban, Buzura, Laurențiu Fulga, Constantin Toiu și Lăncrăjan se vindeau, cel mai adesea, direct de sub tețghea. Iar dacă nu cunoșteai vreo librăreasă binevoitoare, nu era bai: dădeai o fugă până la «Târgul de carte».

„La șină” Era un „Târg” special care funcționa ca anexă a „Talcioocului”. Găzduită cândva în Colentina, piața de vechituri fusese mutată mai întâi undeva, prin Ghencea, apoi în spatele Oborului, într-o zonă careia i se spunea „La Șină”. Era un spațiu exotic, amestec de bazar și magazin de antichități, unde în fiecare duminică puteai să găsești de toate, de la mărunțișuri până la obiecte rare, care acum se vând pe bani buni, doar prin consignații. Acolo, un întreg sector era rezervat negustorilor de carte. Să fim bine înțeleși: cărți vechi se vindeau și oficial prin rețeaua anticariatelor de stat: încăperi de obicei modeste, cu rafturi strivite sub muniți de hărtaoage banale. Este drept că pe atunci se mai vorbea și despre o „mafie a anticarilor”, dar nimeni nu știa unde și cum să o localizeze concret. Doar din când în când apăreau zvonuri insistente despre acest „regiment ocult” al lumii culturale. Dar și despre cine știe ce cărți medievale, ori de vreun exemplar rarism al „Bibliei lui Cantacuzino”, comori pe care cine-

va... l-ar fi vândut cuiva... Povești? Adevăruri? Nu conta! Pentru că în acest domeniu, singura vizibilă și funcțională era lumea negustorilor de cărți din Obor. Dacă aveai răbdare și nu erai excesiv de strâns la pungă, acolo găseai cam tot ce-ți doreai. „Delirul” și „Cel mai iubit dintre pământeni”, dispărute de mult din librării, se cumpărau „La șină” pentru 100, respectiv 250 de lei. Iar cu doar câteva zeci de lei puteai cumpăra cărți de aventuri ori din cele siropoase din colecția „Romanului de dragoste”. Fiecare după gust și după banii disponibili.

ma a fost implicat, în mod direct în acest „joc secund”, derulat la marginea legii. O lume pestriță în care am pătruns prin 1985. Eram inginer, câștigam destul de bine. Dar în lipsa altor tentații mă refugiasem și eu, la fel ca mulți alții, în lectură. Pasionat de exotismul culturilor orientale, devorasem cam tot ce apăruse la noi. Din păcate, lista nu era prea lungă. Și asta datorită Meditației Transcendentale. Un scandal bizar, izbucnit în 1982, când autoritățile au fost lovite de o fobie devastatoare: frica de „secte”. Scandalul a trecut, dar fobia a rămas. Iar printre victimele ei s-au aflat și cărțile despre Orient care practic au dispărut din circuitul public. Fără o decizie oficială, lucrările lui Sergiu I. George au intrat pentru ani buni într-un nemeritat con de umbră. Și nu doar ele: aceeași soartă au avut-o și cărțile lui Mircea Eliade.

ma a fost implicat, în mod direct în acest „joc secund”, derulat la marginea legii. O lume pestriță în care am pătruns prin 1985. Eram inginer, câștigam destul de bine. Dar în lipsa altor tentații mă refugiasem și eu, la fel ca mulți alții, în lectură. Pasionat de exotismul culturilor orientale, devorasem cam tot ce apăruse la noi. Din păcate, lista nu era prea lungă. Și asta datorită Meditației Transcendentale. Un scandal bizar, izbucnit în 1982, când autoritățile au fost lovite de o fobie devastatoare: frica de „secte”. Scandalul a trecut, dar fobia a rămas. Iar printre victimele ei s-au aflat și cărțile despre Orient care practic au dispărut din circuitul public. Fără o decizie oficială, lucrările lui Sergiu I. George au intrat pentru ani buni într-un nemeritat con de umbră. Și nu doar ele: aceeași soartă au avut-o și cărțile lui Mircea Eliade.

JURNALUL ZILEI

Aflat la Snagov, Nicolae Ceaușescu a primit un oficial de rangul doi al Partidului Comunist Cehoslovac și un ministru din Zair. Lucrătorii Combinatului de Industrializare a Lemnului Pipera își luau noi angajamente. Specialiștii de la Întreprinderea de Transport București anunțau că depun eforturi pentru creșterea siguranței călătorilor. La Plenara Consiliului Național al Femeilor s-a vorbit despre trecut și viitor. Loredana Groza, Silvia Dumitrescu, Cătălin Crișan, Duo Stil, Oana Hanganu, Corina Miulescu, Alfred Schleb, Dan Puric începeau un turneu pe litoral cu spectacolul „Șlagărele tinereții”.

vaciei la București. Viața politică de la Praga era în acel moment tulbură. Fără să abdică total de la „calea socialistă”, Partidul Comunist Cehoslovac se vedea nevoit să țină seama de vocea opoziției. Ziua de 21 august - marcând 21 de ani de la intervenția trupelor Tratatului de la Varșovia împotriva „Primăverii de la Praga” - nu era foarte departe. În contextul anului 1989, când însăși Moscova își revizuiă poziția față de intervenție, oficialii Partidului Comunist din Cehoslovacia nu știau precis ce „interpretare” să dea oficial evenimentelor din 1968. Dilemele lui Gorbaciov ori ale președintelui Husak cu privire la trecut și, mai ales, la viitor nu încăpeau, la acel moment, în mintea lui Nicolae Ceaușescu. Nimic nu trebuie să afecteze „unitatea” blocului comunist, spunea Bucureștii, și orice tentativă de reformă este o greșeală, spunea, în subtext, comunicatul oficial publicat de presă după primire.

În liniștea reședinței de la Snagov

Martii la reședința de la Snagov, Nicolae Ceaușescu l-a primit pe Jozef Lenart, membru al Prezidiului, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia. De față au fost Ion Stoian, membru supleant al CC al PCR, și Jan Papp, ambasadorul Cehoslovaciei la București.

(Continuare în pag. a II-a)

DIN BANCOTECA „EPOCI DE AUR”

Atentat la virgulele tovarășului prim...

„Măine dimineață trebuie să mergi la făcut cuvintele!” Astea erau vorbele cu care, după un prealabil telefon „pe firul scurt”, le auzeam de la redactorul-șef al Scintei tineretului. Mesajul era clar. Trebuia să merg, dis-de-dimineață, la sediul CC al PCR, mai precis la secția propagandă, adică la „colectivul de cuvântători”.

turi de frază, firește atunci când venea - și cum naiba să nu vină? - vorba despre EL și despre EA. De obicei, materialele trebuiau să fie văzute, în prealabil, de secretarul cu propagandă de la județeană de partid de unde provenea cadrul de naștere - numit pe scurt „vorbitoare”. Firește, la fiecare județeană de partid erau și niscăi condeieri de regula corespondenții județeni ai Scintei sau de la jurnalele locale. Dar, vorba ceea, unele erau exigentele de la cel mai superior nivel și alte exigentele de la nivelele de bază!

puternică, de neuitat, a magistralei expuneri, documente de excepțională valoare teoretică și practică”; 2. „Raportăm cu înaltă mândrie patriotică, revoluționară că și noi... am făcut și am dres”; 3. „Analizându-ne, cu responsabilitate, în spirit critic și autocritic, activitatea...”; 4. „Ne exprimăm deplina, înflăcărată aderență la politica externă a partidului și statului nostru, al cărui strălucit exponent și neobosit promotor sunteți dumneavoastră”; 5. „Îmi iau angajamentul solemn că...” Un hătru a rezumat, foarte plastic, aceste cuvinte sece în formula: „Ura, ura, trei rachete/ Critica și angajamentul!”.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

8 august (marți)

Soarele a răsărit la 6:10, a apus la 20:31

Luna a răsărit la 13:08, a apus la 23:00

Sărbătoare creștină: Sf. Emilian Mărtirisorul Episcopul Cizicului; Sf. Miron, Episcopul Cretei

S-a întâmplat la

8 august 1989

● Autoritățile canadiene au trimis Statelor Unite o plângere în legătură cu faptul că o navă americană, care pescuia ilegal în zona economică a Canadei, a încercat să acrozeze o navă de patrulare canadiană. Acest incident a făcut să devină și mai acut „războiul pescuitului”, pe care-l duceau cele două țări în Oceanul Atlantic

Ceaușescu îi critica pe sovietici pentru „Sovromurile” din anii '50

În contextul deteriorării continue a relațiilor dintre România și URSS, după instalarea lui Mihail Gorbaciov în funcția de secretar general al Partidului Comunist al URSS (11 martie 1985), Nicolae Ceaușescu a utilizat argumente pseudo-istorice pentru a-și justifica propriile acțiuni politice din anii '80. În cel puțin două discursuri ale sale se poate observa o modificare în sens negativ a tonului atât față de sovietici, cât și față de cei care îndrăzneau să amintească despre succesele înregistrate de clasa politică românească în perioada 1859-1948.

permanent ajutor țărilor de democrație populară în opera de construire a socialismului. Întreprinderile «Sovrom» în țara noastră sunt nu numai un post înaintat în dezvoltarea economiei noastre pe calea socialismului, ci și o școală de gospodărie socialistă, de răspândire a experienței socialiste în cele mai importante domenii ale economiei. Bilanțul realizărilor de până acum și minunatele perspective deschise țării noastre în plină dezvoltare de planul cincinal ne dau dreptul să spunem cu toată convingerea că vom învinge toate greutățile și că vom duce sarcinile de stat la bun sfârșit.”

(Continuare în pag. a III-a)

Circuitul subteran

Toate acestea se vindeau pe față, fără multă fereală din partea negustorilor. Dar tot acolo exista și un circuit ascuns, pe care umblau cărți despre care se spunea că sunt interzise. Iar unele dintre ele chiar erau cu adevărat. Bucureșteanul Marian To-

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Chelia, o freză cu impact. „Eram privit ca un pușcăriaș”

După ce-a terminat liceul, a dat imediat la facultate, la Timișoara - profil politehnic, dar n-a intrat. Concurența mare pe-un loc, 12 înși, plus poate și ceva neșansa, l-au făcut pe Ladislau Buda (Laci) din Oradea să pornească într-o activitate de cercetare-documentare a facultăților care mai aveau locuri rămase neocupate și aveau și sesiune de toamnă. Dacă fetele își

mai puteau permite să rateze prima admitere și să încerce anul următor, la băieți era mai complicat. Ii aștepta la cotitură armata cea lungă și grea, în termen”. Adică un an și șase luni de munci agricole, de săpat la canal și tot felul de asemenea activități - cu totul alt regim față de cei care-și făceau studiul la termen redus. Înainte de înscrierea la IPG Ploiești („Petro și Gaz”),

unde rămăseseră cele mai multe locuri (avea renumele că se intră ușor, dar se termină foarte greu, de ai fi fizic ca vorba aceea, „primii șapte ani sunt grei, până-ajungi în an șase luni de munci agricole, de săpat la canal și tot felul de asemenea activități - cu totul alt regim față de cei care-și făceau studiul la termen redus. Înainte de înscrierea la IPG Ploiești („Petro și Gaz”),

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

8 AUGUST

Corigențe multe. Sunt și ai dlui Bălu. Împreună cu dna Serban facem efort să dăm un aer de normalitate, ceea ce nu-i cu puțință. Pentru corigențe nu mai învăț nimeni. Nu-am putut un an întreg să obțină minimum nota 5, acum e și mai greu. Dar e poruncă de la Centru să nu rămână repetenți, să nu știrbim prestigiul învățământului românesc, aflat și el pe cele mai înalte culmi în Epoca de Aur. Veă Nasile și cu matematica, domol-domol. Pare că

nu-i pasă de nimic, cu figura lui de Stan Laurel. Împreună încercăm să mângâim ceva mai acătării la „Lac”... Din „Magazin istoric” spicuiesc puțin în legătură cu actul de la 23 August 1944. Vechia minciună cu „eliberarea de către Armata Rosie” a fost demontată, au apărut alte minciuni mai naționale. Mă simt bine cu „Ecuatorul și poli” de Marin Sorescu. Nu mai copiez aici stihuri peștițe. Teatrul radiofonic, serial, „Soseaua Nordului” după Eugen Barbu. Zgomotos. Vizita lui Georgel Ciubăruș, cu vâră-său și cu fiul acestuia. Cică e corigent la română, azi intră în focuri.

(Continuare în pag. a III-a)

SISTEMATIZAREA ROMÂNIEI DUPĂ CEAUȘESCU

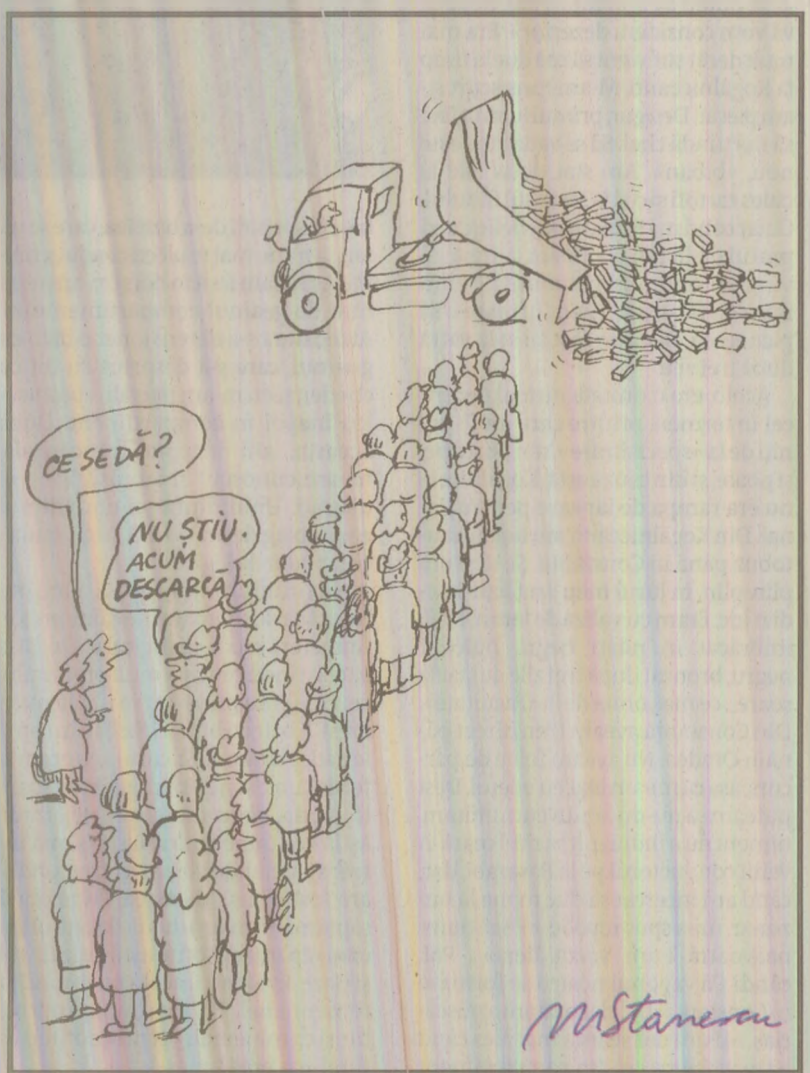
Județul Argeș raportează: încheierea primei etape a lucrărilor de sistematizare, organizare și modernizare a comunelor și localităților, perfecționării și organizării unităților economice din agricultură, sistematizarea rețelelor energetice, drumuri și telecomunicații

Un moment deosebit în dezvoltarea economico-socială a județului nostru l-a constituit organizarea administrativ teritorială din anul 1968, acțiune revoluționară inițiată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a determinat la nivelul întregii țări și a fiecărei zone, dezvoltarea echilibrată și armonioasă, o mai justă, rațională și echitabilă repartizare a forțelor de producție, creând condiții corespunzătoare de muncă și viață pentru toți locuitorii. Ca urmare, industria este astăzi prezentă nu numai la Pitești, ci și în Câmpulung și Curtea de Argeș, Costești, Topoloveni ca și în numeroase comune. Schimbări pozitive au avut loc în însăși rețeaua de localități, față de trei orașe în 1968, în prezent dispunem de cinci orașe, numărul locuitorilor din mediul urban ajungând la 38% față de 18% în 1968.

sate au fost construite peste 30.000 de case noi. Pentru oamenii muncii au fost construite, de asemenea, numeroase spații comerciale, școli, dispensare, spitale, cămine culturale, creșe și grădinițe, dotări de gospodărie comunală și locativă.

tematizare în care s-au prevăzut perimetrele construibile, înființarea de unități școlare, printre care școli generale de 10 ani, dispensare medicale, magazine, centre de cultură și creație „Cântarea României”. Acționând în spiritul indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost elaborate programe speciale privind dezvoltarea economico-socială a tuturor comunelor și întărirea economico-financiară a unităților agricole. Au fost continuate în ritm susținut lucrările prevăzute în domeniul înfăptuirii obiectivelor noii revoluții agrare, de folosire rațională a fondului funciar, a sporirii potențialului lui de producție al pământului, de sacrificii, afânări, amendamentări, irigații, de modernizarea zootehniei, legumiculturii, pomiculturii și viticulturii. Pe baza potențialului tehnic și uman de care dispune agricultura Argeșului, sunt asigurate condiții de a se realiza producții de 35-40 de mii de lei la un hectar agricol, respectiv de peste 50.000 de lei la un hectar arabil. Pentru creșterea puterii economice a comunelor se vor înființa în acest an 105 noi unități de mică industrie și de prestări servicii, se vor construi 22 mori și 11 brutării, în așa fel încât până în anul 1990 toate comunele să dispună de astfel de dotări.

(Continuare în pag. a III-a)

TURIȘTI ÎN PEȘTERA LIMANU

Vamaioșii și doimaștii cunoșteau destul de bine Peștera Limanu în 1989. Și o vizitau din când în când, atrași, pe de o parte, de forma ciudată a pereților rectangulari, iar pe de altă parte, de legendele născute în diverse perioade.

„În vara lui '89 am fost la Limanu cu iubita mea. Ne-a purtat noroc, pentru că acolo ne-am și hotărât să ne căsătorim. Ea nu văzuse peștera și a avut o reală surpriză când am intrat. Nu-și imagina că într-o peșteră pereții pot fi drepiți și albi, fără stalactite sau stigmatite, ca și cum cineva ar fi vrut la un moment dat să locuiască acolo. Auzisem multe despre această peșteră și întodeună mi s-a părut fascinantă. Dar niciodată nu ne-am aventurat prea departe, pentru că este labirintică și foarte periculoasă pentru cei care nu o cunosc. De fiecare dată desfaceam o bandă de magnetofon și-o legam din loc în loc, să fim siguri că mai găsim drumul spre ieșire”, povestește Marius Petrace, un turist îndrăgostit de caverna albă, de calcar. În 1989, Peștera Limanu nu era nici păzită, nici închisă, dar nici promovată. Cei care o cunoșteau aveau singuri grijă să nu se afunde în încrengătura de galerii, toate la fel, care păcălesc lesne ochiul. Dar se mai găseau din când în când și „eroi” care nu mai ajungeau la „liman” decât după ce veneau ajutoare. Chiar în vara lui '89, doi dintre ei au fost salvați de... biciclete. Și, bineînțeles, de speologul care a descoperit bicicletele la intrarea în peșteră și s-a dus să-i scoată pe nefericiți. „Un prieten de-al meu i-a scos pe unii care s-au rătăcit într-o zi. Norocul lor a fost că și-lăseseră bicicletele la intrare și așa și-a dat seama că e cineva înăuntru. Din punctul de vedere al localnicilor, peștera merge cel puțin până în Bulgaria și circula foarte multe legende legate de ea. Și mie mi-au spus oameni din sat, uitându-se fix în ochii mei, că în tinerete mergeau cu calul prin peșteră, dar asta este o aberație. Nu e nimic credibil din tot ce se vorbește prin sat”, relatează Cristian Lascu, redactor-șef al revistei Național Geographic România, unul dintre cei mai buni speologi ai noștri. Mulți se rătaucau chiar din cauza legendelor, multe dintre fanteziile localnicilor fiind le-

Vizitarea Peșterii Limanu se afla printre puținele curiozități pentru care turiștii din Vama Veche părăseau plaja

gate de comori ale piratilor, ascunse în labirint. Iar dorința de aventură și gândul că ar putea ieși mai bogăți la lumina zilei, după o vizită printre galerii, i-a îndemnat pe câțiva nefericiți să caute „cai verzi pe pereți”. „Peștera Limanu a fost declarată rezervatie la sfârșitul anilor '50, dar nu exista nici un fel de protecție. E adevărat că nici probleme nu prea erau. Mai veneau turiști vara, pentru că era mai cunoscută atunci. Fiecare își întindea firul lui, să nu se rătească în labirint. Unii întindeau bandă de magnetofon și o lăsau acolo la întoarcere. Dar lumea nu se ducea prea departe, cu unele excepții”, mai spune Cristian Lascu.

Unii intrau cu lanterne, alții cu torțe, foarte dăunătoare pentru pereții peșterii și pentru cele patru specii de lilieci care trăiesc acolo, dintre care două sunt pe cale de dispariție, iar celelalte două,

unice în lume.

Pentru mulți dintre localnici, peștera are legătură, într-un fel sau altul, cu viața de familie. Fie că părinții s-au adăpostit acolo în tinerete, când doreau să fie departe de lume, fie un membru al familiei nu s-a mai întors acasă într-o zi, iar despre el s-a spus că ar fi plecat să caute comorile ascunse în labirint. „Nu știu ce-i acolo, pentru că mi-a fost frică să intru, chiar dacă sunt de aici de loc. Bunicul a intrat acolo și n-a mai ieșit. Poate l-o fi omorât cineva, că în peștera aia sunt comori și mulți le-au căutat. Poate o fi găsit ceva și a rămas acolo”, povestește Maria Draghici, o bătrână din satul 2 Mai, care aparține de comuna Limanu.

Comori ca-n poveștile cu piraiți încă nu s-au găsit în peșteră, după îndelungi căutări, însă peștera însăși este o comoră, cel puțin din punctul de vedere al spe-

cialiștilor. „Galeriile de tip laminar, largi, dar scunde, însumează aproximativ 4.000 de metri și constituie unul dintre cele mai lungi labirinturi subterane din țară. Ca urmare a acestui fapt, riscul pierderii în peșteră este extrem de mare. S-a întâmplat să se piardă în peșteră până și speologi cu mare experiență, care, deși nu erau pentru prima dată aici, au petrecut mai multe zile căutând ieșirea. În plus, accesul către anumite secțiuni este dificil și periculos, existând riscul prăbușirii tavanului”, explică Alexandra Hillebrand, reprezentantul Grupului de Explorări Subacvatice și Speologice (GESS), care deține custodia Peșterii Limanu în prezent.

Peștera Limanu, unică prin mai multe aspecte, a fost declarată rezervatie speologică încă din 1959, statut întărit recent prin Legea Arieilor Protejate 462/2000 și

a Ordonanței de Urgență nr. 57/2007. Peștera Limanu nu conține speleoteeme, adică stalactite și stalagmite, iar pereții par a fi modelați de oameni. „Morfologia este remarcabilă. S-a format în calcare sarmatene cu stratificație perfect orizontală, care au fost fragmentate de fracturi verticale. Apele au săpat în acest tipar geologic, rezultând galerii cu aspect rectangular. O asemenea geneză duce de obicei la rețele labirintice și cu lungimi mari. Ea seamănă cu Peștera Mamut din SUA, cea mai lungă peșteră din lume, dar unele configurații morfologice din Limanu sunt tipice și reprezentative. Limanu este și cea mai labirintică peșteră din România”, explică speologul Cristian Lascu. Puțini dintre turiștii sau dintre localnicii ajunși acolo au avut vreodată toate aceste informații. Mulți nici nu au fost interesați vreodată de partea științifică sau istorică propriu-zisă, fiind atrași mai mult de poveștile din sat. „Mi-aduc aminte că actuala mea soție era înspăimântată de tot ce auzise prin 2 Mai despre această peșteră. Se aștepta să iasă de undeva un cadavru și se speria la fiecare zgomet. Norocul nostru a fost că am găsit la cineva niște căști de protecție, că din cauza sperieturii era să dea cu capul de tavan de câteva ori”, își mai amintește Marius Petrace, unul dintre turiștii care nu a ratat nici o vară în Vama Veche în ultimii 25 de ani.

Cu sau fără legende, cu sau fără cunoștințe științifice, ceva i-a atras întodeuna pe oameni în această peșteră. „Încă din epoca neolitică, Peștera Limanu a oferit adăpost oamenilor. În antichitatea grecească a vechii Cetăți Callatis, a servit ca locaș de cult și posibil refugiu. A mai fost locuit în perioada de început a creștinismului, fiind un posibil refugiu pentru creștinii persecutați, dar a fost identificată și ceramica din secolul al X-lea. Din toate aceste perioade au rezultat felurite tipuri de intervenții umane, cum ar fi ziduri, nișe și încăperi cioplite cu dalta, altare, ziduri de sprijin din piatră. Cele mai multe, aflate în secțiuni îndepărtate ale peșterii, mai greu accesibile”, mai spune Cristian Lascu.

Diana CALOIANU

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Nu s-stingherit, dar m-am săturat de intervențiile bunului meu prieten. Iar BT nu fumez. Îi asigur că loaza va promova. Și așa se întâmplă grație d-nei Șerban, care preia frăiele, eu fiind nevoit să termin recenzia și s-o expediez azi, că mâine plec la Călinănești... Acasă îmi fac „bagajele”, răsul lumii, mai mult cărți decât chestii de vacanță. Dacă m-ar vedea Ștefan Valeriu din „Jocul de-a vacanța”, m-ar detesta... Baritonul sovietic Dmitri Hvorostovski este câștigătorul concursului „Cântărețul lumii” de la Cardiff. Opera din Viena are cuprinse în repertoriu filme realizate după opere muzicale. „Cavaleria Rusticana” de Zeffirelli, „Carmen” de Francesco Rosi, „Flautul fermecat” de Ingmar Bergman, „Falstaff” de Orson Welles și „Nibelungii” de Fritz Lang. Așa mai merge. Dustin Hoffman interpretează remarcabil pe Șylock, alături de Leigh Lawson și Geraldine James...

C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție

Recitind fragmentul pe care l-notasem ieri, aș mai preciza că ceea ce în tinerete apreciasem a fi un sacrificiu oarecum inutil din partea oamenilor lui Dumnezeu greco-catolici (și nu numai) era de fapt forma supremă de apărare a spiritului prin transfigurarea tuturor privațiilor impuse vieții lor de zi cu zi, prin închisori și domiciliu forțate și aducerea acestor suferințe în acel orizont existențial înalt al spiritualității, al iubirii de Dumnezeu.

Doina Cornea, Jurnal. Ultimele caiete - urma de o convorbire între Doina Cornea, Ariadna Combes, Leonția Iuhas, moderată și consemnată de Georgeta Pop. Fundația Academia Civică, Centrul Internațional de Știu din asupra Comunismului, 2009, p. 69-70

M-am trezit din nou brusc, la miezul nopții, am auzit pași în sufragerie, oprindu-se lângă pian, pe dulapul cel al plin de albume de artă am văzut din nou lumina albă, strălucind alb în alb.

Am recitat până dimineața din Sfântul Ioan al Crucii (Juan de la Cruz, Subida del Monte Carmelo) despre cele două feluri de viziuni: „Sunt viziuni de substanță corporală și altele de substanță separate de materie, acorporale. Viziunile corporale sunt toate lucrurile materiale ale cerului și pământului. Suflul le poate vece când el încă trăiește în corp, o anumită lumină supranaturală care vine de la Dumnezeu. În această lumină i se permite să vadă toate lucrurile absente, din cers și de pe pământ, chiar dacă sunt depărtate de sine.”

Este vorba despre viziunea Ierusalimului ceres văzută de Sfântul Ioan la Patmos sau de acea lumină în care Sfântul Benedict văzuse întreaga lume învăluită. Celelalte viziuni care sunt substanțe acorporale nu se pot vedea în această lumină derivată, ci cu ajutorul unei alte lumini, numite „lumină de glorie”, lumină aparținând ființelor acorporale, îngerilor și suflurilor, nefiind proprie acestei lumi, și nu e posibil s-o vedem atât timp cât trăim în corp efemer. De aceea Dumnezeu îi răspunde lui Moise, care voia să-l fie arătată esența vieții. „Vei muri dacă-l vezi pe Dumnezeu”.

Totuși, această lumină înaltă poate apărea întâmplător, scrie Sfântul Ioan al Crucii, în condițiile vieții naturale, când spiritul se desprinde total de natură, și relația naturală dintre corp și suflet este înlocuită cu altceva, încât nu mai știți dacă ești în corp sau în afara lui. Într-o admirabilă gravură, Chagall l-a reprezentat pe Moise pus în crăpătura unei stânci, acoperindu-și fața cu mâna dreaptă, în așa fel ca el să nu moară când Dumnezeu va trece pe lângă el.

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1964-1989), Iași, Polirom, 2002, p. 166-167

Talciocul, manejul „geambașilor” de cărți interzise

(Urmare din pag. 1)

„Târgul de carte”: loc unde editurile de azi își expun titlurile scoase pe piață. Un spectacol periodic aproape monden cu lume elegantă care, are sau n-are treabă, se simte obligată să-și facă drum pe acolo.

Motiv pentru care „Istoria Religioasă” devinise o comoră bibliofilă, inclusă în circuitul ocult al „Târgului de carte”. Despre cărți străine din acest domeniu nici nu putea fi vorba. Două-trei sute de lei erau pe atunci bani frumoși, pe care doar cei pasionați îi dădeau pe o carte. Pasionați care, în mod neașteptat, erau destul. Când am început eu să-l frecventez, „Târgul” funcționa în Ghencea. Îmi doream „Cartea Morților Tibetani”, pentru care eram dispus să dau oricât. Întrebând în stânga și-n dreapta, am ajuns la tărăba unii individ care chiar știa la ce mă refer. Ba mai mult, mi-a zis că-mi va aduce acea carte ciudată peste o săptămână, maxim două. Și s-a ținut de cuvânt. Apoi, în următoarele câteva luni mi-a făcut rost de alte câteva lucrări la care visam de mult. De fapt, era vorba de copii xerox ale unor cărți. Erau atât texte orientale clasice, traduse în franceză, singura limbă străină accesibilă mie, cât și lucrări apărute în străinătate sub semnătura unor mari specialiști ai domeniului.

În privința procurării acestui tip de cărți, Bucureștii erau împărțit, pe atunci, între două-trei echipe de „furnizori”. Care nu se deranjau una pe alta. De fapt, în 1989, pentru aceste grupuri, târgul de carte de „La șină” era un paravan, menit să ascundă o altă afacere: comerțul cu cărți interzise. Într-un fel, acestea erau ceea ce, referindu-se totuși la un alt tip de producție literară, Occidentul le denumea „samisdat”-uri. Un termen ciudat, care acolo, afară, definea un gest de rezistență culturală, subversiv în raport cu regimul. Sincer vorbind, nu este prea clar dacă aici la noi exista percepția unui unui act de revoltă. Acum, nici măcar Marian Toma, implicat în acest fenomen, nu este prea convins că i-a înțeles chiar toate desubturile. „Cu timpul, m-am împrietinit cu Relu Sterian”, furnizorul acelor rarități. Era un om pasionat de cărți. Dar nu numai atât. Era un om care chiat trăia de pe urma cărților.

Circuitul clienților

Vremuri ciudate pe care Marian și le amintеше totuși cu plăcere. „Am luat mai multe cărți de la Relu. Cărți pe care le-am și cum. Era un om prudent, dar în timp i-am câștigat încrederea atât cât să mă lase să pătrund în «bucătăria» afacerii. Bine organizat, el avea un «catalog editorial» cu câteva sute de titluri dintr-o paletă largă de domenii. Lucrările de orientalistă, de un înalt nivel științific, erau completate de altele, ceva mai ușoare, despre ezoterism. În timp, m-am lădat pe la prietenii cu acele cărți de care făcusem rost. Iar unii din-

tre aceștia le-au dorit și ei. De aici până la ideea de a-mi crea propria rețea de «beneficiari» a mai fost doar un pas. Pas pe care l-am parcurs, de comun acord, cu Relu. Până atunci, el își avusese propria sa «filieră», compusă din câteva sute de clienți. Căror în scurt timp li s-au adăugat alte aproape două sute cu care eu am intrat în contact. Practic, lucrurile păreau relativ simple. Mergeam în Obor, «la Șină», cu copiii xerox a două-trei lucrări pe care le procura Relu. Dacă vreun client dorea vreuna dintre cărți, îi luam telefonul cu promisiunea că în două-trei zile avea să-și primească lucrarea dorită. De fapt, la fiecare ieșire, erau cel puțin patru-cinci doritori. Uneori chiar mai mulți. Când începeam să am cu adevărat încredere în ei, le arătam tot «planul editorial» din care ei își alegeau ce doreau. Apoi, era treaba lui Relu, care în scurt timp procură atât copiii pentru clienții lui, cit și pentru ai mei. Apoi îl sunam pe om, îi duceam cartea și îmi luam banii. O parte era «comisionul» meu. Restul ajungea la «furnizorul» primar. Adică la Relu. Care, ulterior, achita și el ce era de achitat pe restul «filierii». Plus, bineînțeles, propriul său «comision».

Filiera

Ce se afla totuși în spatele acestui «circuit»? Marian Toma știe foarte bine. De fapt, nu știe. «Relu mi-a spus că are relații la marile biblioteci, de unde poate imprumuta orice carte pentru o zi-două. Rapid mi-am dat seama că o bună parte din ele veneau din fondurile «speciale», inaccesibile publicului obișnuit. Cum ajungea omul meu la ele? Nu m-a interesat. Singurul fapt care-mi cam dădea fiori era că el avea acces aproape nelimitat la un xerox, unde făcea oricâte copii era nevoie. Și asta într-un timp în care mijloacele de multiplicare și difuzare a informației erau ținute sub un control strict. Apoi, prin '88-'89, am început să «lansăm» pe piață diferite ciudații de cărți care ne erau cerute, iar omul meu făcea rost de ele. Atunci am avut în mână și am difuzat «Protocoloalele secrete ale înțelepților Sionului», copie după o ediție interbelică, semnată de Moța. Înțelegi? De Ion Moța, căpetenia legionară. Plus multe cărți scrise de Clorian și de alți mari români din exil. Am avut în mână și cărți legate de legionari. Cărți despre care eram absolut sigur că n-au cum să nu fie interzise. Tot atunci am avut și «Profețiile lui Sundar Singh», indianul despre care se spunea că ar fi afirmat că România va fi viitorul centru spiritual al lumii. De unde au venit toate acestea? Nu m-am întrebat niciodată cum de ajungem noi la ele. Și cum de nu ne împiedica absolut nimeni să le împrăștiem la cei care și le doreau. Nu știu, poate că era inconștiența aventurieră a tineretului. Pe Relu l-am mai văzut de câteva ori, prin '90-'91, după care i-am pierdut urma. Cine o fi fost în realitate acest prieten al meu? Habar n-am, iar acum chiar că nu mai contează”.

Vasile SURCEL

DIN BANCOTECA „EPOCHI DE AUR”

Atentat la virgulele tovarășului prim...

(Urmare din pag. 1)

Dar asta era doar începutul. După ce își primea textul, cuvântătorul trebuia să invete să îl recite corect, fără pauze și poticneli. Nu de alta, dar erau și vorbe mai puțin uzitate, deși recomandarea era să folosim un limbaj simplu și expresiv. Se întâmpla, uneori, ca să mai scape câte un neologism și atunci să vezi pocinog!

De pildă, unui președinte de CAP, sau cam așa ceva, i-a strecurat în text o vorbă mai anume, ceva cum ar fi „dreptul imprescriptibil al fiecărui popor”. Ajuns la tribună, s-a poticnit o dată, s-a poticnit a doua oară, în tim-

pul asta, «tov. prim de la județ» îl privea cu furie din sală. Obidit și transpirat, nefericitul a uitat că se află la microfon și a mormăit cu năduf:

«- Ce mama dracului am scris ăstia, aici?... Norocul mare a fost că, la momentul respectiv, în prezidiu, nu era «Tovarășă», altminteri cine știe ce mai ieșea. Cea mai mare surpriză a venit însă după aceea: Filind, pe semne, în toane bune, Ceaușescu s-a mulțumit să zâmbească și a atras atenția, «să nu le mai punem, oamenilor, în gură, vorbe pe care nu le înțeleg».

Aia dintre cele mai mari năstărnici s-a petrecut atunci când un anumit tov. prim-secretar - nu îmi

face decât o imensă scârbă să îl rostesc numele! - a venit cu textul cuvântului și l-a trântit pe masă, în fața unui coleg, ziarist și el, fără măcar să spună un „bună ziua” sau ceva, cam pe acolo.

Textul, pe lângă că era aggramat scris, mai avea și multe greșeli de dactilografie, mai pe scurt, virgule cu toptanul, firește, în primul rând între subiect și predicat. Firește că s-a făcut ceva valvă pe chestia asta, iar respectivul „tov. prim” a fost cumva bestelit pentru lipsa de răspundere etc. După care, respectivul „tov. prim”, nesimțit și aggramat, după cum îi era felul, s-a năpustit în sala de la etajul IV și s-a dus glonț la colegul Iluțiu, cel care, de

bine, de rău, mai salvase ce se mai putea salva din maculatura-i grobiană. În spatele lui, ca a câteșul de pripas, jurnalistul local, adică acela care compusese polihlogia aggramată.

- Cu ce drept ai umblat, mă, pe cuvântul meu? - i-a strigat „tov. prim”, pe ton isteric, colegiul nostru.

Acesta, calm și serios, i-a răspuns numai atât:

- Vă informez, tovarășe prim-secretar, că am început lucrul pe textul dumneavoastră, eliminând virgulele care erau de prisos.

Atât i-a trebuit ipochimenului! S-a repezit ca un turbat la Iluțiu, l-a apucat de reverele hainei și l-a smucit.

- Ce ai tu, mă, cu virgulele mele? Cine ești tu, să te bagi peste virgulele mele? Din spate a sărit și cățelulandul de serviciu, condeierul de la județ:

- Just! Ce-ai, mă, tu, cu virgulele tovarășului prim-secretar?

- Aproape că și uitasem această întâmplare, când, în primele luni de după decembrie 1989, l-am revăzut pe individ, de data asta, în zeghe, cum se smiorcăia spașit:

- Am fost un do'botoc!

Vă rog să socotiți această întâmplare ca pe o dovadă că măcar de data asta individul nu a miștinț cătuși de pu... Dimpotrivă, a avut perfect dreptate! Șerban CIONOFF

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Convorbiri româno-zaireze la nivel de miniștri

Mwansô Nsimba, viceprim-comisar de stat însărcinat cu problemele economice, financiare și monetare, comisar de stat la Departamentul Agriculturii din Zair, își încheia vizita în România. A purtat discuții cu oficialii români Ioan Ungur, ministrul Comerțului Exterior și Cooperării Internaționale, Nicolae Amza, ministrul Petrolului, Ion Pătan, ministrul Finanțelor, și cu omologul său român Gheorghe David, ministrul Agriculturii. În ultima zi s-a semnat un protocol, iar ospetele a fost primit la Snagov de Nicolae Ceaușescu. Acesta din urmă a transmis cu acest prilej, un cordial salut” lui Mobutu Sese Seko, președintele Republicii Zair.

Adunarea oamenilor muncii la Combinatul Pipera

La Combinatul de Industrializare a Lemnului Pipera s-a ținut Adunarea Generală a Oamenilor Muncii. Din cei 30 de indicatori economici, 27 au fost realizați și depășiți, s-a

Reședința de la Snagov era preferata lui Ceaușescu pentru primirea delegațiilor străine FOTO: JURNALUL FOTO

scris în raportul întocmit de Comitetul Oamenilor Muncii și al Comitetului Sindicatului. La Pipera se produceau mobilă, uși, ferestre, PAL brut, ambalaje, accesorii de lemn, furniori. Până la perfecțiune mai rămăneau de parcurs câțiva pași. „Ținând seama de sarcinile de export care urmează să le îndeplinim pe semestrul al doilea, s-au angajat, teoretic, oamenii muncii cu toții, precum și de fapt că trebuie să reprogramăm și rămănerile în urmă, restanțele, se impune în toate compartimentele funcționale, în toate secțiile și atelierelor să se acționeze cu cea mai mare răspundere pentru a da viață obiectivelor stabilite”.

Călătorii mai sigure cu tramvaiul

Un succes era contabilizat și în dreptul transporturilor. Responsabilă de călătoriile bucureștenilor dintr-o parte în alta a orașului era Întreprinderea de Transport București (ITB). Societatea se ocupa atât cu exploatarea (folosirea) mijloacelor de transport, cât și cu menținerea acestora în bună stare de funcționare. Utilizatorii tramvaiului aveau un motiv în plus să se felicite pentru alegerea acestui mijloc de transport în comun, anuța Constantin Donea, directorul Exploatarei de transport electric a ITB. O nouă linie tehnologică pentru executarea reviziilor tehnice la boghiurile pentru tramvaie fusese dată în folosință. Noutatea consta în faptul că operația de recondiționare se executa fără demontarea boghiului și a roții elastice. În acest fel se scurta timpul de intervenție cu circa 85%. Din punct de vedere calitativ, recondiționarea astfel efectuată dubla durata de viață a boghiului. Scădea costurile exploatarei cu circa 1,5 milioane de lei pe an și se asigura rentabilitatea activității de transport în comun, îi asigura Constantin Donea pe beneficiarii serviciului de transport în comun.

Zi de vară cu plenară

Venise vremea ca „fiicele patriei” să se intrunească în Plenara Consiliului Național al Femeilor, condusă de Ana Mureșanu. Consiliul Național al Femeilor era una dintre zecile de structuri create cu scopul de a mima „largă participare” și mai ales adeziunea cetățenilor la politica partidului. Teoretic, s-a dezbătut ce făcuse Consiliul Național în răstimpul scurs de la precedenta reunire în plen, cu ce se ocupasera comitetele și comisiile femeilor din întreaga țară „pentru transpunerea în viață a politicii partidului, a indicațiilor și orientărilor secretarului general”. După analiza trecutului au urmat angajamentele pentru viitor. Adică-a adoptat un program de măsuri, menite să asigure contribuția milioanele de femei din țara noastră la îndeplinirea obiectivelor”. Din nou despre trecut și viitor; prezentul, viața reală, cu ale ei bune și rele, nu părea să intereseze prea mult.

La 8 august, Ansamblul Artistic al UTC începea un turneu pe litoral. Soliști Loredana Groza, Silvia Dumitrescu, Cătălin Crișan, Duo Stil, Oana Hanganu, dansatorii Corina Miulescu, Alfred Schleb, actorul Dan Puric, prezenți de Petre Marin, le propuneau turiștilor și localnicilor spectacolul „Șlagărele tineretii”.

Cristina DIAC

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Chelia, o freză cu impact. „Eram privit ca un pușcăriaș”

(Urmare din pag. 1)

„Am dat examenul de admitere la facultate pe la jumătatea lui septembrie, iar după câteva zile trebuia să mă prezint la unitatea din Kogălniceanu. Am întrebat la Garnizoana Oradea, dacă mai pot sta câteva zile, să aștept rezultatul și să mă prezint la Kogălniceanu cu o întârziere de maxim 3-4 zile. Iar răspunsul foarte amabil a fost: «Da, puteți să mai întârziți, doar că vă vom considera dezertor». Era mai mult decât suficient să mă duc la timp la Kogălniceanu. M-am tuns scurt și-am plecat. Desigur, primul lucru a fost să mă tundă chel. Să se vadă cine este nou, «biban». Am stat două zile la culcuș cartofii și o zi la strânsul fânului. Chiar când mă spălam pe chelie după praful de la fân (sămbătă, a treia zi) vine un ofițer și mă anunță că am intrat la facultate, drept urmare o să plec acasă. Deci am fost lăsat la vatră după trei zile.

Acolo, era o unitate numai pentru cei în termen, printre care mulți veniți de la «specializare», din pușcărie, și poate, din cauza asta, Kogălniceanu era rampa de lansare pentru Canal. Din Kogălniceanu am luat un autobuz până în Constanța. Și, deși era plin-plin, în jurul meu s-a făcut imediat loc. Eram cu valiza de lemn, chel, îmbrăcat în raiți negri, pulover negru, bronzat după trei zile de stat la soare... ce mai, omul de la «Facultate». Din Constanța aveam tren direct până-n Oradea. Nu aveam foaie de parcurs, așa că mi-am luat eu bilețul. Deși puteam să nu-mi iau. La cum arătam, nimeni nu a îndrăznit să-mi lceară. A venit conductorul pe la Basarab, dar, când am încercat să duc mâna la buzunar, mi-a spus repede: «Pe-al dumneavoastră l-am văzut deja...». Erai când? Că vagonul nostru se formase în Constanța! Da, clar arătam a pușcăriaș. Mi-am dat seama mai ales când i-am văzut pe cei din compartiment cum mă priveau. Erau două fete și doi

băieți, speriați de-a binelea, care se uitau la mine mai mult cu coada ochiului. Așa că am ieșit în hol și m-am reze-mat de geamul compartimentului. Atmosfera s-a detensionat o dată cu geamul, care s-a desprins cu tot cu cheder, și eu m-am prăvălit spectaculos înapoi în compartiment. După aceasta, am început trâncăneala, ne-am cunoscut și au răsuflat și ei ușurați. Unul dintre ei era viitorul meu coleg de an la I.P.G., mai mult - chiar lider de Ligă.

Nici când am ajuns acasă n-am putut scăpa de stigmatul Kogălniceanilor. Atunci era moda cu fugiții în Ungaria și, cum încercasem asta mult prea mulți, cei care erau prinși nu mai stăteau în arest. Îi băteau bine, îi radeau în cap și le dădea drumul. Și, cum și eu eram la fel de tuns, și nu era chiar o înțorsare la modă, când mergeam pe stradă aștia «ca mine» mă salutau și mă întrebau pe unde voiam să trec, unde-am fost prins... de-asta. Peste două săptămâni, m-am dus la Bacău, unde erau repartizați toți teroștii de la Petrol și Gaze. Evident că acolo nu te tundeau nimeni chel. Ba mai mult, toți cei tunși ca mine erau priviți de ofițeri ca fiind «cu probleme».

Paula-Anastasia TUDOR

Ceașescu îi critica pe sovietici pentru „Sovromurile” din anii '50

După moartea lui Stalin și venirea la putere a lui Hrușciov (foto dreapta), sovieticii au aprobat desființarea Sovromurilor FOTO: Arhivele Naționale

(Urmare din pag. 1)

După 1965, numirea lui Nicolae Ceaușescu pe criterii strict politice în fruntea organismului care se ocupase de comunizarea și sovietizarea armatei române, precum și activitatea sa din anul 1950-1954 au fost menționate doar în câteva cuvinte de propagandă PCR în cărțile și biografiile editate până în 1989. Începând din 1965, Sovromurile au constituit pentru Nicolae Ceaușescu un subiect predilect de propagandă antisovietică. Menționăm că ele fuseseră desființate în vremea lui Dej, în campania sa de „independență” însuși primul lider comunist dând semnalul unei viguroase campanii antisovrom.

Discursul lui Ceaușescu a devenit și mai aspru. Ori de câte ori s-a simțit amenințat de liderii politici de la Kremlin, nu a ezitat să amintească acestora în mod indirect despre anii '50. De exemplu, la 28 noiembrie 1988, în ședința comună a „Plenarei CC al PCR, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești”, a declarat: „La începutul anului 1950 s-au făcut mari cheltuieli militare, iar existența „Sovromurilor” în ramurile economice de bază a

impiedicat de fapt acumularea și dezvoltarea sectoarelor respective și a întregii economii naționale. În același timp a fost comisă și o serie de greșeli, s-a manifestat o serie de lipsuri serioase, din păcate, s-au comis chiar și încălcări ale legalității socialiste, care au dăunat dezvoltării socialiste a patriei noastre. Trebuie subliniat faptul că tocmai în această perioadă s-au manifestat și puternice concepții străine, de fapt antisocialiste, de negare a forței și capacității poporului român, a clasei muncitoare, de negare a însăși istoriei, a limbii și culturii române”. Un an mai târziu, Nicolae Ceaușescu a apelat din nou la un ton polemic – care viza reforma inițiată și promovată de Mihail Gorbaciov în statele din lagărul socialist – pentru a demonstra justetea acțiunilor sale politice. În raportul prezentat în ziua de 20 noiembrie 1989 la Congresul al XIV-lea al PCR, liderul român a declarat: „A trebuit să plătim zeci și zeci de miliarde de lei aur tribut, iar după formarea statului național român, în 1859, aproape o sută de ani cele mai importante bogății ale României s-au aflat în mâna capitalului și monopolurilor străine, astfel că numai întregul și

seama bogățiilor României și a muncii poporului român aproape o sută de miliarde de dolari, care au ajuns în țările capitaliste dezvoltate. (...)

România continua, și după încheierea procesului de organizare pe baze socialiste a economiei, să rămână o țară slab dezvoltată. Este bine cunoscut că în această perioadă (1948-1965 - n.r.) s-a manifestat cu putere o serie de concepții greșite, subaprecierea forței și capacității clasei muncitoare, a poporului român, s-a comis o serie de greșeli grave și încălcări ale legalității socialiste care fără nici o îndoială au adus mari prejudicii socialismului în patria noastră. (...) Merită – și în acest cadru – să subliniem importanța istorică a hotărârilor Congresului al IX-lea, care a lichidat stările negative din trecut, a asigurat perfecționarea și ridicarea activității partidului în concordanță cu noile cerințe ale fazei socialismului, cu poporul și pentru popor”. Din păcate, informațiile respective nu au fost niciodată explicitate și argumentate de Nicolae Ceaușescu, cu trimiteri concrete la evenimentele și documentele din istoria comunismului românesc și a celui de-al doilea război mondial acestea au constituit pe

ARTICOLUL ZILEI

BĂTĂLIA PENTRU AFIRMAREA UNUI TEATRU NAȚIONAL

Teatrul național – teatrul limbii și al națiunii române... Despre el s-a scris mult, uneori confundându-se așezământul cultural cu clădirile înălțate la București, Iași, Craiova. Rădăcinile sunt vechi și ele rodesc de aproape două secole și jumătate.

În această zbuciumată istorie a scenei naționale, premegători au fost diletanții, împătimitii ai cuvântului românesc din Transilvania, Moldova, Muntenia în secolele 18 și 19, pentru care unitatea culturală era un deziderat sfânt, educat cu răvnă în școli și în cercuri patriotice.

Blajul atâtor fapte de credință și biruință în istoria redemptării noastre a pornit întâiu spectacol actoricesc în sărbătorile iernii anului 1755, numit „comedia ambulatoarea alumnorum”, un teatru școlar mult prețuit în ținutul Târnavelor, unde a fost purtat două săptămâni. Tot în Blaj, în acei ani, s-a prezentat piesa „Oecisio Gregorii în Moldavia Vodae tragedice expressa (Uciderea lui Grigore Vodă în Moldova expusă sub formă de piesă de teatru)”, amintind spectacolele de colegiu, jucate în limba română, au fost numeroase la finele veacului al XVIII-lea în Transilvania, ele urmând, o dată cu școlile naționale din Brașov și Sibiu.

Tot spectacole animate de diletanți organizează la Iași Gheorghe Asachi, memorabil fiind cel din 1816, cu pastoralul „Mirtii și Hloe”.

Abia înființată, școala bucureșteană a lui Gheorghe Lazăr va urca pe scena sălii de festivități de la Colegiul Sfântul Sava pe elevii care deprindeau de la magistrul lor științele ma-

tematice. Anul 1818. Printre spectatori, slugerul Tudor Vladimirescu. Un an mai târziu, eforul școlilor, poetul Iancu Văcărescu, cheamă pe scena teatrului de la „Cișmeaua roșie” tot pe elevii lui Lazăr, străniți acum de cel hărăzit să fie „părintele literaturii române”, Ion Heliade Rădulescu. Se prezintă tragedia „Hecuba” de Euripide.

Anul 1821, anul revoluției lui Tudor Vladimirescu, an început al istoriei moderne românești, este și anul când se redactează primele statute ale unei Societăți literare, menită, printre altele să fundeze și un teatru național. La 1828, Ioan Cămpineanu, suflorul acestei acțiuni, se va asocia cu Dinicu Golescu și cu Heliade Rădulescu tot pentru a înfiripa, o dată cu școli și gazete, un teatru național.

Și la Iași, Gheorghe Asachi, atât cât va îngădui oficialitatea potrivit glasului național, va organiza sporadic reprezentații cu tot mai numeroși săi elevi, și nu numai cu ei.

Peste munți în 1826, savantul blăjean Timotei Cipariu scrie și prezintă cu elevii săi o eglogă, text vădind, după N. Iorga, „o rezistență clasică minunată”.

O dată cu înființarea Societății filarmonice bucureștene, 1843, se încheie primul capitol al afirmării teatrului nostru național în faza lui începătoare, diletanț. Istoria acestui capitol este cea mai dramatică din cuprinzătoarea istorie a teatrului nostru, căci ea a stat sub apăsarea unor vremuri când nici graiul, nici portul, nici școala nu ne erau

îngăduite oficial.

Tot ce s-a înfăptuit s-a datorat unor luminători de norod incurajați de tot mai numeroșii lor frați năzuind spre binefacerea culturii în limba strămoșească. Toate aceste înfăptuiri ale teatrului până la ivirea primelor școli actoricești (1834 – București, 1836 – Iași), fie că s-au petrecut la Blaj, Iași, Brașov, Lugoj, București, n-au fost simple acte de divertisment. Indiferent de calitatea literară a textelor reprezentate, important era faptul că se impunea limba națională pe scenele care vor pregăti, încet, dar sigur Teatrul Național.

Societatea Filarmonică bucureșteană și Conservatorul Filarmonic-dramatic din Iași, 1834 și 1836, vor da întâile serii profesionale de actori. În Ardeal, trupele diletanțe se vor înmulți și în 1870 va lua ființă Societatea pentru fond de teatru român în Ardeal, temelia Naționalului transilvan, inaugurat la 1 decembrie 1919 la Cluj, în țara liberă și întregită.

Asadar, în lupta pentru afirmarea teatrului național la români până în primele decenii ale veacului trecut, când se deschid școlile dramatice, biruitoare a fost limba română, oricât de sovăitoare era arta interpretativă a inimioșilor animatori.

Tot ceea ce s-a înfăptuit apoi în această minunată artă a cuvântului a stat tot sub semnul nefericirii iubirii pentru teazaurul fără de preț care ne este, care ne va fi totdeauna, rostirea românească.

Ionuț Niculescu
Teatrul, nr. 8/1989

JURNAL DE EXPEDIȚIE

Din nou pe Călimanul Cerbului

Încă de când ne-am trezit discutăm despre seara trecută petrecută atât de frumos. Astăzi, băieții merg la făcut gropi, iar fetele la vopsit stâlpii. Rămân în tabără Lucian și Ștefan. După un drum lung cu câteva popasuri, băieții ajung în zona în care trebuia plantat primul stâlp. De aici până pe vârful Călimanului Cerbului sapă 4 gropi în rezistențele roci vulcanice.

Își continuă drumul pe marcaj punct albastru, punct roșu îndreptându-se spre Ponaci. Pe această por-

țiune fac însă 6 gropi, iar 5 gropi în jurul vârfului Călimanul Cerbului. Grupul de la Pătrăuți au săpat 5 gropi spre Neagra Șorului, apoi spre vârful Căliman Izvor. La ora 16 începe să plouă și sunt nevoiți să se adăpostească, dar ploaia nu ține mult. Cerul continuă să fie înorat. Se întorc în tabără la ora 21, obosiți și plini de noroi. Ca de obicei, facem bilanțul unei zile de muncă: 15 stâlpi cu paletă, vopsiți cu cruce albastră și punct roșu, 10 stâlpi vopsiți cu dermginol, alți 5 cu vopsea

albă și 15 gropi săpate de băieți. Mulțumiți, ne așezăm la masă. Ștefan și Lucian ne pregătiseră o surpriză: tocăniță de hribi. Nu este prea multă și împărțim câte puțin la fiecare. E foarte bună. Facem un foc mare și ne așezăm în jurul său. Cântăm, glumim împreună cu prietenii noștri de la Pătrăuți. Flăcările se înalță zglobii luminându-ne fețele. Ne culcăm la ora 23.

Journal expediției
Montana IV, 1989

RADIOGRAFII CULINARE

DESPRE SOMON, FĂRĂ SOMON...

Deși gustul somonului era total necunoscut pentru români în 1989, în Almanahul Vânătorul și pescarul sportiv puteam citi un articol scris de George Văleanu intitulat „Cei mai savuroși somoni”. Astfel, cititorul putea afla că regiunea Kamceatka este singurul loc din lume ale cărui ape maritime și interioare sunt locuite de șase dintre speciile de somon din Pacific: somonul chinok, somonul roz, somonul argintiu, somonul japonez și somonul roșu. Articolul conținea numeroase alte detalii: „Somonul roșu prinde o tentă roșu-aprins când părește oceanul pentru a pătrunde în râurile Kamceatka, care mișună atunci de pești. Într-o zi (probabil acum câteva mii de ani) valuri de lavă vulcanică au îndiguit albia micului râu. Celelalte specii de somon, separate de ocean, nu au supraviețuit, dar somonul roșu s-a adaptat la existența permanentă în apă dulce. Urmașii acestor prizonieri au luat astăzi numele de somoni kokani. Somonul roșu comun din ocean atinge până la trei kilograme, pe când somonul roșu kokani nu atinge decât 200 g, dar este mult mai savuros. În toamna anului trecut, specialiștii colhozului leton «Bang» au transportat pe calea aerului, în lacurile lor cu apă curentă, 30.000 de ouă fecundate. Așa cum fac somonii, ouăle de kokani au fost îngropate la o adâncime mică în pietriș cu aceeași granulație. Ouăle au trecut cu bine iarna, alevinii au apărut normal în timpul verii, au crescut și s-au dezvoltat”.

Cum cărțile de bucate din 1989 nu conțineau nici o rețetă de somon, ne vom încanta papilele gustative (ca și pe vremea aceea) cu alți pești mai accesibili. De pildă, în „Albumul literar gastronomic”, editat de „Viața românească” găsim rețete de preparate din crap, șalău, macrou, somn și stavrizi. Pentru fileul de șalău cu cartofi avem nevoie de un kg de șalău, 300 g ciuperci, 600 g cartofi, o foaie de dafin, sare, 150 g unt, 100 g arpagic, 200 ml vin alb, 50 g lămâie, piper. Se curată, se spa-

lă, se dezoază șalăul, se taie sub formă de fileuri care se sărează, se stropesc cu zeamă de lămâie și se dă la rece. Separat se fierb în 300 g de apă: oasele, capul, pielea peștelui, 50 g arpagic, foaia de dafin, piperul boabe și restul de sare. Se înăbușă ciupercile tăiate felii și restul de arpagic în unt încins. Se adaugă zeama strecurată în care au fiert oasele, fileurile de șalău și vinul, lăsându-se la foc domol 15 minute. Se servesc cu garnitură de cartofi fierți și sos deasupra. Românil se putea delecta și cu stavrizi la tavă, rețetă pe care o găsim în același almanah: un kg de stavrizi, 60 g usturoi, 200 ml zeamă de pește, 60 ml otet, 30 g pătrunjel, frunze de coriandru, 100 g ceapă, 200 ml untdelemn, sare, o lămâie, o foaie de dafin, piper. Se curată peștele, se spală, se dă sare și piper și se pune la tavă împreună cu untdelemn, otet, ceapă tocată fin, coriandru, foaia de dafin, zeama de pește și usturoiul pisat. Se ține în cuptorul încins 40 de minute. Se decorează cu felii de lămâie și pătrunjel verde tocat. Se servește numai la rece. Cu gândul la somon (cum o fi fost și cititorul articolului) încheiem cu o rețetă de piftie de crap, pentru care avem nevoie de 1,200 kg crap, 50 g morcovi, piper, o foaie de dafin, 600 g ceapă, 50 g păstarnac, 30 g usturoi, sare. Se curată peștele de solzi, se scot intestinale și se tranșează în 6 porții. Ceapa curățată, spălată și tăiată rondele se fierbe în 3 l de apă rece cu sare. După ce este bine muaiată, se strecoară zeama, iar ceapa se dă prin sită, piureul rezultat punându-se într-un castron separat. În zeama strecurată se adaugă morcovii, păstarnacul, piperul boabe și frunza de dafin. Se lasă să fiarbă 15 minute după care se adaugă peștele. Când peștele este fiert, se scoate, se strecoară din nou zeama, după care se pune piureul de ceapă și usturoiul pisat. Se potrivește de sare și se dă la rece. După plac, se poate servi cu otet sau lămâie.

Carmen DRĂGAN

SISTEMATIZAREA ROMÂNIEI DUPĂ CEAȘESCU

Județul Argeș raportează: încheierea primei etape a lucrărilor de sistematizare, organizare și modernizare a comunelor și localităților, perfecționării și organizării unităților economice din agricultură, sistematizarea rețelelor energetice, drumuri și telecomunicații

(Urmare din pag. 1)

În scopul întăririi unităților agricole, al perfecționării și conducerii agriculturii, au fost stabilite măsuri de grupare a unor unități agricole în unități mai mari, cu suprafețe corespunzătoare de teren, care să se preteze mai bine extinderii mecanizării, creșterii rentabilității și eficienței economice. Au fost stabilite măsuri pentru comasarea a 11 cooperative agricole de producție – mici, cu o activitate slabă – astfel că au rămas 77 de cooperative agricole de producție față de 88 existente, revenind astăzi o suprafață de 3,800 de hectare în medie pentru fiecare unitate. Totodată, prin comasarea unor ferme din cadrul întreprinderilor agricole de stat s-a propus să rămână 7 întreprinderi agricole de stat față de 8 în prezent.

În același spirit, al cuprinderii și rezolvării mai bune a problemelor ridicate de realizarea planului în profil teritorial ne-am propus să îmbunătățim și organizarea consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperative în scopul creșterii rolului acestora și cuprinderii în activitatea de îndrumare și coordonare a tuturor zonelor. În urma analizelor efectuate, a fost stabilit un număr de 16 consilii, urmându-se, în principal, creșterea suprafețelor agricole și a potențialului economic, în concordanță cu reorganizarea noilor comune, astfel încât acestea să devină puternice centre economice și sociale. Suprafața medie de teren agricol ce revine unui consiliu este de 21.988 de hectare, iar cea arabilă de 11.725 de hectare.

Stabilirea localităților reședință de consilii unice agroindustriale de stat și cooperative s-a făcut ținându-se seama de acestea să se afle în centrul de greutate al activităților agricole, să dispună de o bază

economică, de o rețea de drumuri corespunzătoare, de toate dotările edilitare și sociale, de condiții pentru a se dezvolta ca localități urbane. Pentru consiliile unice din zonele de deal și de munte, potrivit orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, un rol însemnat revine celor 35 de asociații ale crescătorilor de animale și ale pomicultorilor. Pentru ca acestea să-și execute în condiții cât mai bune atribuțiile, să constituie un sprijin și un ajutor real pentru locuitorii din zonă, la dispoziția lor se află 11 secții de mecanizare a agriculturii dotate cu mașini și utilaje specifice, se asigură sămânță, material săditor, asistență zoo-veterinară, specialiști care să îndrume toate lucrările agricole. Vom acționa mai mult pentru creșterea aportului acestor asociații la mai buna urmărire și coordonare a producțiilor în gospodăriile populației, la îndeplinirea programelor locale de autoaprovizionare și de livrări la fondul de stat.

În fiecare localitate reședință de consiliu unic agroindustrial de stat și cooperatist s-a prevăzut a se construi câte un liceu, câte un spital cu 100-150 de paturi, cu maternitate, dispensar și farmacie, un complex de cultură și creație „Cântarea României”, dotat cu bibliotecă, sală de cinematograf și spații pentru alte activități culturale, băi publice, terenuri de sport. De precizat că până în 1995 sunt prevăzute a se amenaja 11 centre de cultură și creație „Cântarea României”, 6 licee industriale, 10 spitale, alte dotări edilitare și sociale, spații comerciale și de prestări servicii la parterul noilor blocuri, programele prevăzând construirea în mediul rural a unui număr corespunzător de apartamente.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR
Secția Cancelarie, dos. nr. 21/1989

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** **10,9** LEI

CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

HAGI, ETERNUL MIRAJ, REFUZĂ CHIAR ȘI BOLOGNIA

La Repubblica din 8 august 1989 povestea despre negocierile duse de pe diverse canale, oficiale și neoficiale, de Clubul Bologna pentru a-l obține pe Hagi.

„Bologna – în fine, acum crede și Corioni. Nu îl va avea pe Hagi; totuși președintele își revine și aruncă mâna. Povestește că în fiecare zi aude la telefon aceeași placă din România: fiți liniștiți domnule președinte, jucătorul este al vostru, vom încheia contractul în curând. Azi Corioni spune că s-a terminat cu placa asta... Mai rămâne o întrebare: au fost aceste tratative doar un enorm balon de săpun? Sau într-adevăr Corioni va reuși să-l smulgă de la Steaua pe acest Maradona al Estului, după ce, rând pe rând, au eșuat Fiorentina, Juventus și Verona, ca și Marsilia, Panathinaikos și Barcelona. Ieri, Corioni a anunțat de

la Capri că renunță. «Chiar și duminică asta mi-au telefonat», spune el, «și mi-au repetat același discurs: Hagi va veni numai la Bologna. Dar cum tratativele nu încep niciodată, este bine să privim realitatea în față. Și să constatăm că nu facem decât să ne pierdem timpul.» O poveste a fotbalului de stat, ca și multe altele.

Da, o poveste banală, puțin altfel – pe un fundal diferit față de intrigile impresarilor și ale cluburilor, ale mediatorilor și președinților de club: fundalul unei Românii pline de mister, ca și misterul lui Dracula. În această republică obscură ar trebui să facem slalom printre mai multe canale, un canal oficial care neagă totul în mod inutil și alte sute de canale paralele. Corioni folosește metodele corecte: a fosforizat Dinamo București, ține de mai

multe săptămâni în anticameră un om de încredere, pe Vinicio Fioranelli; are fir direct cu Valentin Ceaușescu. Fiul, desigur. Astfel l-a curtat Bologna timp de o lună pe Hagi; când te gândești că nimic din toate acestea nu a contat. La ora actuală Bologna a renunțat la tratativele pentru Dertycia și Caniggia, a refuzat oferta specială pentru Zavarov, are doi strănieri (Iliev și Geovani), un tehnician care cere un al treilea strănieri valoros, un președinte care ar vrea să facă ceva, chiar dacă campania de abonamente a atins cota de 10.000 de carduri și se așteaptă un miliard de la sponsor. Singura lui speranță este să sune telefonul și Bucureștiul să schimbe placa. Dar cum să mai crezi așa ceva?

Gică Hagi a fost împiedicat de oficialii români să plece la clubul italian Bologna FOTO: Viorel Lăzărescu/AGERPRES

AICI, RADIO EUROPA LIBERĂ!

Omul Nou în stil românesc: inginerie genetică și socială

Destul de surprinzător, apologeții români ai Omului Nou au manifestat o fascinație crescândă față de biotehnologie, văzută ca un mijloc de a-și atinge țelul suprem. În 1988, „Era Socialistă” a publicat câteva articole sub titlul generic, „Revoluția tehnico-științifică și făurirea Omului Nou”. Primul articol a fost o dare de seamă entuziastă și detaliată a ultimelor realizări ale ingineriei genetice. Autorul articolului, un profesor universitar, a lăudat „crearea unor programe genetice artificiale” și „manipularea genetică” fără a menționa dezbaterea aprinsă care au loc în Vest cu privire la etica, pericolele și limitele acceptabile ale experimentelor genetice. Din articol reiese că „ingineria genetică, această nouă ramură a biologiei moderne, va contribui din plin la crearea unei lumi mai bune, mai ferice și mai umane”.

Această adevărată revoluție marginală a noile tehnici ale manipularii biologice este mai degrabă cunoscută într-o țară a cărei populație, potrivit mai multor surse locale și vestice, pare să fie tot mai afectată de degradarea biologică ca rezultat al hranei inadecvate și a proastei condiții a sistemului de sănătate. Nu mai departe de anul 1987, matematicianul Mihai Botez a spus că tăierile cronice din rațiile alimentare au ajuns la un punct care „pune în pericol substanța biologică a națiunii noastre”. Mai recent, Doina Cornea, unul dintre disidenții de seamă ai României, a vorbit despre „debilitatea în creștere a romanilor din cauza malnutriției și a lipsei de căldură și de medicamente”, șase foști membri proeminenți ai PCR i-au scris în martie 1989 lui Nicolae Ceaușescu pentru a protesta față de proasta conducere a României și au cerut oprirea „exporturilor de alimente care amenință existența biologică a națiunii noastre”.

Pentru crearea Omului Nou ingineria socială pare a fi de importanță ca și ingineria genetică. În mod surprinzător, chiar și unul dintre cei câțiva supraviețuitori ai Școlii de sociologie de la București, care a fost distrusă de comunisti în 1948, profesorul Henri H. Stahl (care altfel se distanțază de aberațiile regimului), susține acest concept, care a fost discreditat în timpul erei staliniste: „sociologia a devenit tot mai mult o formă a ingineriei sociale... Nu mai avem nevoie de sociologie (cea practică în urmă cu 40 de ani), dar (avem nevoie) inginerie socială... Sociologia viitorului nu va fi altceva decât o reflecție teoretică asupra acestor investigații asupra ingineriei sociale; în nici un caz nu va mai fi azi ce a fost cândva”. Stahl recunoaște

totuși că față de experiențele din „fizică și chimie, fiecare experiment social e legat de suferința umană”.

Realitatea Omului Nou

Drumul spre făurirea omului nou este în toi. Prin anul 1974, regimul a dat un „Cod al eticii și echității socialiste” cu scopul de a regla, pe de o parte, comportamentul moral al membrilor de partid și, pe de altă parte, de a deschide calea către afirmarea Omului Nou. O uriașă mașinărie de propagandă a fost mobilizată în ultimele două decenii pentru a implementa tipul de revoluție morală propovăduit de partid. Nu numai indoctrinarea politică și ideologică, dar și educația, știința, literatura, artele și sportul au fost puse în serviciul reclădirii ființei umane. Din 1976, Festivalul „Cântarea României”, un fel de competiție culturală perpetuă inițiată de Ceaușescu, a fost o adevărată călăuză. La 5 iulie 1989, Nicolae și Elena Ceaușescu au subliniat din nou importanța Festivalului „Cântarea României” atunci când au inaugurat fundația unei uriașe clădiri care va fi construită pe Bulevardul Victoriei Socialismului din București.

Rezultatele concrete ale acestui exercițiu de inginerie socială sunt departe de idealul partidului despre Omul Nou. Majoritatea vizitatorilor vestici au observat o creștere accelerată a corupției, a oportunistului și a violenței pe aproape toate planurile vieții din România. Evident, este o consecință a anilor de privare materială și politică brută și a sentimentului general de neputință. Românii, într-adevăr, s-au schimbat, susțin disidenții, dar în rău. După cum afirma scriitorul Dan Petrescu într-un interviu pentru Le Figaro: „E un coșmar, un climat de disperare care afectează nu numai viața poporului, dar și calitatea lor umană... Cred că până și fizionomia romanilor s-a schimbat. Poate acesta este omul nou pe care regimul speră să-l creeze, dar chiar și în acel caz este un dezastru”.

Nu este surprinzător că românii sunt profund îngrijorați de această evoluție. După cum merg lucrurile în România, 10 ani ar fi de ajuns pentru a petici economia, dar nu ar fi de ajuns un secol pentru a reinvia omul civilizat, de clasă medie, din perioada antecomunistă.

Dan Ionescu
Radio Europa Liberă (München)
– Raport al secției de cercetare, condusă de dr. M. Șafir, Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
(Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Personaje negative în asociațiile de locatari

În legătură cu scrisoarea lui Faraon Constantin Vasile din Bacău, trimisă de noi spre competență rezolvare, Procuratura Generală ne trimite un răspuns detaliat din care reținem: în noaptea de 29/30 octombrie 1988, dintr-o hală a Fermei nr. 4 a IAS „Avicola” Bacău au fost sustrate 10 curci, în valoare de 2.181 lei. Din cercetarea locului faptei și audierile mai multor martori a rezultat că furtul a fost săvârșit de Faraon Constantin Vasile, Antalucă Lucian. Procuratura locală Bacău definitivând cercetările în cauză privind pe cei doi, a dispus trimiterea lor în judecată, iar prin sentința nr. 622 din 13.05.1989 a Judecătoriei locale au fost condamnați la pedepse cu închisoarea între 1,5 ani - 1,11 ani, cu executare la locul de muncă.

Referitor la memoriul Asociației de locatari a blocului 2 din București, Aleea Pantelimon nr. 17, ne răspunde Miliția Capitalei: Numitul Bucur Ion, cunoscut cu antecedente penale, a locuit în București, Str. Lunca Florilor nr. 54, bl. 13, ap. 55, de unde a fost evacuat, intrucât nu a achitat sumele de bani reprezentând cotele de întreținere și chiria. Deoarece sus-numitul locuiește fără forme legale în Aleea Pantelimon 17, bl. 2, ap. 15, iar titlulara contractului, respectiv sora sa, Magdalena Bucur, a decedat, s-a luat legătura cu ICRAL Colentina – SGL 6 pentru evacuarea lui B.L. (care a început să consume cantități mari de băuturi alcoolice, tulburând grav liniștea locatarilor) și repartizarea unei locuințe corespunzătoare. De asemenea, intrucât prezintă unele tulburări de comportament, a fost informat Spitalul „Prof. dr. George Marinescu” pentru luarea măsurilor de specialitate.

De cinci ani s-a mutat în ap. 100, deasupra mea, familia Pârllog Nicolae, care ne-a inundat de nenumerate ori și, prin zgomete felurite, răcnete, lăsarea la maximum a televizorului sau a aparatului de radio, prin jigniri etc., ne face viața de a dreptul amară. Am invitat la fața locului pe cei de la Fondul locativ care i-au impus să-mi repare stricăciunile, dar nu s-a conformat; am solicitat intervenția sectoristului în fața căruia a promis că își va schimba comportarea, dar nu s-a ținut de cuvânt. L-am dat în judecată, dar nu s-a prezentat la comisia de judecată și nici la judecătorie care a hotărât, prin sentință civilă, să mă despăgubească cu o anumită sumă pe care nici azi nu mi-a achitat-o. Dacă m-am dus la el împre-

ună cu președintele asociației de locatari să-l rugăm să respecte legea, ne-a arătat pumnul și ne-a zis că asta-i legea și să nu ne mai prindă pe la ușa lui. Ce mai, vecinul meu de deasupra e un om foarte rău, care nu știe nici de lege, nici de rușine, de nimic. Și nu știu ce să mă fac, cui să mă mai adresez.” (Din scrisoarea semnată de Ion Leca din Brăila, cartier Viziru 1, bl. 9, sc. 5, ap. 96)

Chiar, nici la Tribunal, nici la Miliția municipiului să nu se găsească ac pentru cojocul lui P.N.?

Mă numesc Laurian Ciurea din comuna Ulmeni, satul Clondiru, jud. Buzău, om al muncii la Întreprinderea „1 Mai” Ploiești, și vă scriu în numele mai multor navetiști. Concret, e vorba de Halta CFR Pietroasele. Cu ocazia unor lucrări de întreținere a căii ferate, s-au scos bordurile și plăcile de beton care supraînălțau peronul, pe motiv că se vor înlocui imediat cu altele noi, dar treaba a fost abandonată. Urcăm și coborâm foarte greu din tren.

Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Cluj, către Maria Bilac din Cluj-Napoca, Str. Aurel Vlaicu nr. 17, bloc V-7, ap. 27, care semnalează neachitarea termenilor ajutorului acordat în calitate de mamă cu mulți copii: Din verificările efectuate a reieșit că în situația dumneavoastră, ajutorul prevăzut de Decretul 410/1985 vi s-a acordat corect în cuantum de 500 lei lunar, conform borderourilor de mandate postale primite de la Circumscripția financiară a municipiului. Pentru prevenirea în viitor a unor neplăceri pe care le-ăți avut din partea factorilor poștali, s-a luat legătura cu Oficiul PITR Cluj-Napoca și s-a atras atenția asupra obligativității pe care o au aceștia la achitarea drepturilor bănești.

Într-una din scrisorile publicate în Flacăra nr. 27, Nicolae Răd din comuna București, județul Hunedoara, își exprimă nemulțumirea (dar și necazul) că, deși a respectat toate prevederile cărții tehnice, motocicleta sa, nou-nouță, nu funcționa în nici un chip. Citind acele rânduri, conducerea întreprinderii producătoare, Metrom Brașov, a trimis urgent doi specialiști la București, spre a constata defectiunile la fața locului. Era vorba, în principal, de un reglaj defectuos, după care, remediat, motocicleta a fost pusă la probe și a funcționat perfect. Proprietarul, nu se scrie, s-a declarat

mulțumit. E și firesc! Oricum, mulțumim și noi pentru promptitudinea specialiștilor brașoveni ce nu și dezminț numele și onorează cu cinste firma sub care lucrează.

Ca ecou al unei alte scrisori, apărute în paginile noastre la 23 iulie a.c., Întreprinderea de produse ortopedice și protezare din București ne înștiințează că Ion Vilcu din Brezoi, județul Vâlcea a fost internat zilele acestea în spital, urmând că în scurt timp să primească proteza de care are nevoie, pentru a face exerciții de mers și adaptare. Vă mai informăm, se specifică, o dată cu văzul semnalat de dumneavoastră, am rezolvat altele similare, îndată ce am fost în posesia materialelor specifice produselor de protezare”.

Nu putem decât să ne alăturăm bucuriei pe care, cu siguranță o încearcă Florea Vilcu, corespondenta noastră, la gândul că fiul ei, Ion Vălcu, va putea umbra, de acum încolo, normal.

Primim de la Gabriel Burlacu din Ploiești, Aleea Iezerului nr. 2, bl. 170, sc. D, ap. 71: Fiind un cititor pasionat, urmăresc aproape zilnic aparițiile editoriale din librării și nu mică mi-a fost mirarea văzând în paginile Flăcării „răspunsul” Direcției comerciale a județului Prahova – Centrul de librării Ploiești cu privire la vânzarea condiționată a cărților, răspuns adresat celui care sesizase revistei o asemenea anomalie. Reflectând asupra acestui răspuns evaziv am aflat, de pildă, că... „vânzarea unor cărți pachetizate s-a făcut la cererea unor cetățeni”. Oare de ce acești cetățeni care le doresc atât de mult nu le și cumpără, ele (pachetele) rămânând expuse permanent în librării sau la tonete? Nu este firesc ca, fiind solicitate, să fie și vandabile? Câți cetățeni doresc aceste pachete atâta vreme cât în librării zac sute și sute nici măcar scuturate de praft? Citind mai departe răspunsul, am aflat cu... can-doare că... anumite „lucrări de specialitate” trebuiesc pachetizate... „gruparea respectând anumite criterii beletristice”... iar „ambalarea lor presupune criteriile de prezentare estetică deosebită” etc. etc. Hai să fim rezonabili: ce estetică deosebită oferă toate aceste pachete ambalate în pungi de plastic de 1 leu bucată, innodate la capete, sau în pungi simple prinse cu 2-3 ace!...

Reghina Vărcici
Flacăra, nr. 28/1989

OSTĂȘEASCĂ

ORIZONTAL: 1) Militari instruiți pentru pază la granița unei țări – Partea de lemn a puștii care servește la imobilizarea armei în poziția dorită în timpul tragerii. 2) Recrut în armată (inf.) – Suliță. 3) Subdiviziune organizatorică permanentă, administrativă, de instrucție și de educație din forțele armate – Tain. 4) Cuvânt convențional secret folosit de militari care au anumite misiuni – Localitate în Portugalia. 5) Arta cavaleriștilor. 6) ... blindat, veche denumire a tancului – Pază într-o unitate militară. 7) specifice armatei – Deplasare a unei unități militare. Cetate legendară – Cilindru de oțel la armele de foc prin care trece proiectilul – Nicolae Opreș. 9) Unitate militară de bază mai mică decât brigada, compusă din mai multe batalioane (pl.) – Metereze de pământ care servea în antichitate ca fortificație militară. 10) Localitate în Nigeria – Plantă cultivată pentru fibrele textile extrase din tulpină – Paul Enescu. 11) Baie de aburi – Rană pe spinarea calului, produsă de șa sau de ham. 12) Soldat mercenar angajat odinioară în garda domnească din țările române – Subunitate însărcinată cu asigurarea securității trupelor aflate în mars. 13) Viteji (fig.) – Șantă adică, aparat de o rețea de sârmă ghimpată, folosit în război ca adăpost.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

Diționar: SOZA, ABET, ERI, SAGNA, ACIRA, NATO
Revista Rebus nr. 20/1989

trompetă – Încercare nereușită de a trage un foc de armă sau de a aprinde un explozibil la intrare în tranșee! 7) Dânsule – Dobândă produsă de o obligațiune. 8) Radiu (simb.) – Proiectil de vânătoare sau de luptă aruncat dintr-un arc încordat – Paul Nicora. 9) A se înscrie în rândurile armatei – Victor Eremia – Hanger. 10) Ansamblu de clădiri, construcții și instalații pentru militari aflați în timpul stagiului – Stare de bună înțelegere între popoare, situație în care nu există conflicte armate sau războaie între state. 11) Mică încărcătură de exploziv în înveliș de carton, utilizată în marcarea tirului de artilerie sau de semnalizări – Pază, strajă. 12) Anotimpul rece – Neon (simb.). 13) Indică gradul pe eșolet – Militari.

amintiri

DE TOATE PENTRU FIECARE
în magazinele cooperativei de consum
Bine aprovizionate, ele oferă o gamă largă de mărfuri: confecții, stife, imprimări, țesături, tricotate, încălțăminte, articole electrotactice și de uz gospodăresc, porțelanuri, galanterie, marochinării, produse cosmetice, parfumerie, obiecte de podoba.

vremea

Vremea a fost călduroasă iar cerul variabil, mai mult senin, în regiunile sudice. Au căzut plozi izolate sub formă de averse, însoțite de descărcări electrice, în regiunile din nord-vest și nordul țării precum și în zona deluroasă și de munte, îndeosebi după-amiaza. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile maxime s-au situat

între 27 și 37 grade, iar minimele nocturne în general între 10 și 20 de grade.

În București, vremea a fost călduroasă cu cerul variabil, mai mult senin. Vântul a suflat slab până la moderat, Temperatura maximă s-a situat între 33 și 35 de grade, iar minima de noapte între 16 și 18 grade.

tv 8 august 1989

19:00 Telegazeta. În întâmpinarea marii noastre sărbători naționale
19:20 Să trăim și să muncim în spiritul normelor eticii și echității socialiste. Un titlu care ne obligă... Reportaj
19:40 Industria – programe prioritare. În spiritul sarcinilor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii. Acțiuni vizând sporirea producției de țigări prin intensificarea extracției. Redactor Radu George Serafim
20:00 Teatrul TV „Flori și soare” de Ștefan Berciu. Premieră pe par. În distribuție: Mirela Gorea, Diana Lupescu, George Mihăiță, Mitică Popescu, Cora-

do Negreanu, Catrinel Dumitrescu, Dionisie Vitcu, Corina Voicu, Candida Stoica, Paul Nadolski, Radu George Zaharia, Ionuț Antonie, Cristino Ponce, Eugen Racoți, N. Luchian-Botez, Violeta Berbiuc, copilul Cristian Iulian Marinescu. Redactor Alexandra Orban. Regia artistică Constantin Dicu
21:20 Rolul familiei în societatea noastră. Copiii – viitorul nostru, viitorul patriei. Redactor Mădălina Tudor
21:40 Din frumusețile patriei. Documentar de Alexandru Satmaru. Producție a Studioului de Film TV
21:50 Telegazeta
22:00 Închiderea programului

anunțuri

VĂNZĂRI
Vând barcă Delphin 140 nouă și motor barcă nou Veturak
Motor Peugeot 304, electromotor 404, mașină tocat carne industrială, electrică, aparat recoltat venin (albine), Cumpăr segmenti auto 78, frigider
Autorizat vând bulbi freesia, Urziceni
Vând pui Setter Irlandez
Lalele extratimpurii soiul Apeldorn, bulbi floriferi, vând autorizat
Vând bulbi și bulbișori de allele din soiuri cele mai alese
Motocicleta MZ-ETZ. 250 model 1987, 17.000 km
Sufragerie mahon Gioconda, mașină spălat Alba lux, cuier
Vând televizor Cromatic nou
Vând videorecorder Samsung 1989, telecomandă, nou
CUMPĂRĂRI
Cumpăr Dacia 1310 (tip 110), eventual cu elemente CN an fabricație 1986-1989, acumulator Movie M7
Obiecte de podoba, carpetă veche deosebită, bibelou Faberage, diverse

obiecte deosebite
Autoturism Dacia 1300 sau Lada 1500, pantof Otter 44, ceas damă quartz, servietă Diplomart cifru, convertor LNC, vopsea auto metalizată, mașină injecție hidraulică plastic
Video Player sigilat și videocasete sigilate
Cumpăr casă mică la curte, cu dependințe, central, Cămpulung – Argeș
Cumpăr ace mașină tricotate marca Empisal, Krimoster, Strick Lady model 250
Cumpăr apartament bloc sau la curte Sector 1, 2, prefer Floreasca
Cumpăr apartament două camere, etaj inferior, zona Policlinica Titan
Cumpăr caroserie Opel Kadett sau autoturism pentru piese
PIERDERI
Pierdut geamantan galben pe Șos. Movița-București, în ziua de 29 iulie 1989, cu lucruri personale. Recompensă mare
Pierdut 26 iulie, perimetrul Gării de Nord, cățea Boxer cu coadă, bătrână, în trațea.